

SPREJETA BESEDILA

P8_TA(2017)0315

Ukrepanje EU za trajnost

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 6. julija 2017 o ukrepanju EU za trajnost (2017/2009(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju resolucije Združenih narodov z naslovom Spreminjamo naš svet: agenda za trajnostni razvoj do leta 2030, sprejete na vrhunskem srečanju Združenih narodov o trajnostnem razvoju 25. septembra 2015 v New Yorku¹,
- ob upoštevanju Pariškega sporazuma, sprejetega na enaindvajseti konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (COP 21), ki je potekala 12. decembra 2015 v Parizu,
- ob upoštevanju členov 3(3) in (5) Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju člena 7 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki določa, da EU „skrbi za notranjo usklajenost svojih politik in dejavnosti ob upoštevanju vseh svojih ciljev“, in člena 11 PDEU,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 22. novembra 2016 z naslovom Novi ukrepi za trajnostno prihodnost Evrope – Evropsko ukrepanje za trajnost (COM(2016)0739),
- ob upoštevanju Konvencije OZN o pravicah invalidov, ki jo je EU ratificirala januarja 2011,
- ob upoštevanju splošnega okoljskega akcijskega programa Unije do leta 2020 „Dobro živeti ob upoštevanju omejitev našega planeta“²,
- ob upoštevanju poročila Evropske agencije za okolje št. 30/2016 – okoljsko poročilo za leto 2016,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. maja 2016 o nadaljnjih korakih in pregledu

¹ A/RES/70/1.

² Sklep št. 1386/2013/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 (UL L 354, 28.12.2013, str. 171).

Agende 2030¹,

- ob upoštevanju strateškega dokumenta z naslovom Sustainability Now! European Voice for Sustainability (Trajnost zdaj! Evropski glas za trajnost) z dne 20. julija 2016 Evropskega središča za politično strategijo²,
 - ob upoštevanju strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020³, vmesnega pregleda⁴ in resolucije Evropskega Parlamenta z dne 2. februarja 2016 o vmesnem pregledu⁵,
 - ob upoštevanju poročil mednarodnega foruma za vire programa Združenih narodov za okolje z naslovi *Policy Coherence of the Sustainable Development Goals* (Skladnost politik s cilji trajnostnega razvoja) iz leta 2015, *Global Material Flows and Resource Productivity* (Globalni snovni tokovi in produktivnost virov) iz leta 2016 ter *Resource Efficiency: Potential and Economic Implications* (Učinkovita raba virov: potencialne in gospodarske posledice) iz leta 2017,
 - ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 10. novembra 2016 z naslovom Mednarodno upravljanje oceanov: agenda za prihodnost naših oceanov (JOIN(2016)0049),
 - ob upoštevanju dogovora o novi agendi za mesta, sprejetega 20. oktobra 2016 na konferenci Habitat III v Quitu,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za okolje, javno zdravje in varnost hrane in mnenj Odbora za razvoj, Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja ter Odbora za kulturo in izobraževanje (A8-0239/2017),
- A. ker so EU in njene države članice sprejele agendo za trajnostni razvoj do leta 2030 (v nadaljnjem besedilu: Agenda 2030), vključno s cilji trajnostnega razvoja;
- B. ker 17 ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj predstavlja načrt za boljšo družbo in svet, uresničiti pa jih je mogoče s konkretnimi in merljivimi ukrepi in zajemajo številna vprašanja, med drugim doseganje boljših in bolj enakovrednih rezultatov v zdravstvu, večjo dobrobit in izobraževanje državljanov, višjo splošno blaginjo, ukrepanje proti podnebnim spremembam in ohranjanje okolja za prihodnje generacije, in ker jih je treba kot take vedno obravnavati horizontalno na vseh področjih delovanja Unije;
- C. ker je prihodnja gospodarska rast mogoča le ob polnem upoštevanju zmogljivosti planeta, da bi vsem zagotovili dostojno življenje;

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0224.

² https://ec.europa.eu/epsc/sites/epsc/files/strategic_note_issue_18.pdf

³ Sporočilo Komisije z dne 3. maja 2011 z naslovom „Naše življenjsko zavarovanje, naš naravni kapital: strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020“ (COM(2011)0244).

⁴ Poročilo Komisije z dne 2. oktobra 2015 o vmesnem pregledu strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2020 (COM(2015)0478).

⁵ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0034.

- D. ker ima Agenda 2030 do leta 2030 transformacijski potencial in določa celovite, ambiciozne, nedeljive in medsebojno povezane cilje za izkoreninjanje revščine, boj proti diskriminaciji in spodbujanje blaginje, okoljske odgovornosti, socialnega vključevanja in spoštovanja človekovih pravic ter za krepitev miru in varnosti; ker je za te cilje potrebno takojšnje ukrepanje za njihovo popolno in dejansko uresničevanje;
- E. ker Komisija še ni oblikovala celovite strategije za izvajanje Agende 2030, v kateri bi zajela tudi področja notranje in zunanje politike in podroben časovni načrt do leta 2030, kot je Evropski parlament pozval v svoji resoluciji z dne 12. maja 2016 o nadaljnjih korakih in pregledu Agende 2030, in še ni popolnoma prevzela vloge splošnega usklajevanja ukrepov, sprejetih na nacionalni ravni; ker sta učinkovita strategija izvajanja in mehanizem za spremljanje in pregled poglobitnega pomena za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja;
- F. ker 17 splošnih in 169 konkretnih ciljev trajnostnega razvoja zadeva vse vidike politike Unije;
- G. ker številni cilji trajnostnega razvoja neposredno zadevajo pooblastila EU, pa tudi tista nacionalnih, regionalnih in lokalnih organov, zaradi česar je za njihovo izvajanje potreben pristop upravljanja na več ravneh z dejavnim in obsežnim sodelovanjem civilne družbe;
- H. ker podnebne spremembe niso samostojen okoljski problem, temveč po podatkih OZN¹ eden največjih izzivov našega časa in resno ogrožajo trajnostni razvoj, obenem pa njihove močno razširjene, neprimerljive posledice nesorazmerno bremenijo najrevnejše in najranljivejše ter povečujejo razlike med državami in znotraj njih; ker je za uspešno uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja bistveno čimprejše ukrepanje proti podnebnim spremembam;
- I. ker naj bi s cilji strategije Evropa 2020 na področju podnebnih sprememb in energetske trajnosti: zmanjšali emisije toplogrednih plinov za 20 %, pokrili 20 % povpraševanja EU po energiji z obnovljivimi viri energije in povečali energetske učinkovitost za 20 %; ker se je EU zavezala, da bo do leta 2030 za vsaj 40 % v primerjavi z letom 2005 zmanjšala domače emisije toplogrednih plinov v okviru zaskočnega mehanizma iz Pariškega sporazuma; ker je Evropski parlament pozval k določitvi zavezujočega cilja, in sicer da je treba do leta 2030 energetske učinkovitost povečati za 40 %, pa tudi da mora biti delež energije iz obnovljivih virov najmanj 30 %, in poudaril, da bi bilo treba te cilje doseči z uresničevanjem posameznih nacionalnih ciljev;
- J. ker so Evropska unija in vse njene države članice podpisale Pariški sporazum, zato so zavezane sodelovanju z drugimi državami za omejevanje globalnega segrevanja na precej pod 2 °C in prizadevanju omejiti to zvišanje na 1,5°C, s čimer bodo poskusile zmanjšati najhujša tveganja podnebnih sprememb, kar ogroža zmožnost doseganja trajnostnega razvoja;
- K. ker so zdrava morja in oceani bistveni za podpiranje velike biotske raznovrstnosti ter zagotavljanje prehranske varnosti in trajnostnega preživljanja;
- L. ker mora Komisija v skladu s sedmim okoljskim akcijskim programom izvesti presojo vpliva na okolje v globalnem kontekstu ter oceniti potrošnjo hrane in drugih dobrin v

¹ <https://unstats.un.org/sdgs/report/2016/goal-13/> (Ni na voljo v slovenščini)

Uniji;

- M. ker bi morale vse ocene sedanje in prihodnje uspešnosti agende trajnostnega razvoja v Evropi obravnavati ne zgolj sedanje uspehe, temveč tudi prihodnja prizadevanja in programe, in bi morale tudi temeljiti na podrobni oceni vrzeli med politikami EU in cilji trajnostnega razvoja, tudi na področjih, na katerih EU ne izpolnjuje ciljev trajnostnega razvoja, pomanjkljivem izvajanju sedanjih politik in morebitnih nasprotij med področji politike;
 - N. ker Evropska agencija za okolje ugotavlja, da 11 od 30 prednostnih ciljev okoljskega akcijskega programa zelo verjetno ne bo doseženih do leta 2020;
 - O. ker je financiranje za cilje trajnostnega razvoja velik izziv, za katerega je potrebno svetovno partnerstvo ter uporaba vseh oblik financiranja (domači, mednarodni, javni, zasebni in inovativni viri) in nefinančnih sredstev; ker lahko zasebni viri dopolnijo javno financiranje, ne morejo pa ga nadomestiti;
 - P. ker je učinkovita uporaba domačih virov nepogrešljiv dejavnik pri doseganju ciljev Agende 2030; ker države v razvoju še posebej prizadene utaja davkov od dohodkov pravnih oseb in izogibanje davkom;
 - Q. ker je za spodbujanje trajnostnega razvoja potrebna odpornost, ki bi jo bilo treba spodbujati z večplastnim pristopom k zunanjemu delovanju EU in spoštovanjem načela usklajenosti politik za razvoj; ker imajo politike držav članic in EU namerne in nenamerne učinke na države v razvoju, cilji trajnostnega razvoja pa so edinstvena priložnost za večjo skladnost in pravičnejše politike v odnosu do teh držav;
 - R. ker je mednarodna trgovina lahko pomemben dejavnik razvoja in gospodarske rasti in ker velik delež uvoza v EU prihaja iz držav v razvoju; ker je v Agendi 2030 priznано, da je trgovina sredstvo za doseganje ciljev trajnostnega razvoja;
 - S. ker spoprijemanje z izzivom migracij in zahtevami naraščanja svetovnega prebivalstva bistvenega pomena za doseganje trajnostnega razvoja; ker je v Agendi 2030 poudarjeno, da so migracije potencialno gonilo razvoja; ker člen 208 PDEU določa, da je glavni cilj razvojne politike EU izkoreninjenje revščine;
1. je seznanjen s sporočilom Komisije o evropskih ukrepih za trajnosti, v katerem so opredeljene obstoječe politične pobude in instrumenti na evropski ravni in je odziv na Agendo 2030; vendar poudarja, da je potrebna celovita ocena, ki vključuje vrzeli v politikah in trende, nedoslednosti in pomanjkljivosti pri izvajanju ter možne dodatne koristi in sinergije vseh obstoječih politik in zakonodaje EU v vseh sektorjih; poudarja, da so potrebni usklajeni ukrepi za to oceno na evropski ravni in ravni držav članic; zato poziva Komisijo in Svet v vseh svojih sestavah ter agencije in organe EU, naj brez odlašanja nadaljujejo ta prizadevanja;
 2. poudarja, da je cilj Agende 2030, da se zagotovi večja blaginja za vse in da so trije enakovredni stebri trajnostnega razvoja, namreč socialni, okoljski in gospodarski razvoj, bistveni za doseganje ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da je trajnostni razvoj temeljni cilj Unije, kot je določeno v členu 3(3) PEU, in mora imeti osrednjo vlogo v razpravi o prihodnosti Evrope;
 3. pozdravlja zavezo Komisije, da bo vključila cilje trajnostnega razvoja v vse politike in pobude EU na podlagi načel univerzalnosti in povezovanja; poziva Komisijo, naj

nemudoma razvije celostno kratko-, srednje- in dolgoročno dosledno, usklajeno in splošno okvirno strategijo o uresničevanju 17 ciljev trajnostnega razvoja in 169 ciljev EU, v kateri priznava medsebojno povezanost in enakost različnih ciljev trajnostnega razvoja, tako da sprejme pristop upravljanja na več ravneh in medsektorski pristop; poleg tega poudarja, da je treba vključiti vse vidike Agende 2030 v evropski semester in zagotoviti popolno udeležbo Parlamenta v tem procesu; poziva prvega podpredsednika, ki je horizontalno odgovoren za trajnostni razvoj, naj prevzame pobudo glede tega; poudarja, da so se EU in države članice zavezale k popolnemu izvajanju vseh ciljev trajnostnega razvoja, tako v praksi kot v duhu;

4. opozarja, da je pomembno osnovno načelo Agende 2030, da nihče ne sme biti zapostavljen; poziva Komisijo in države članice, naj odločno ukrepajo za odpravo neenakosti v državah in med njimi, saj povečuje učinek drugih svetovnih izzivov in ovira napredek na področju trajnostnega razvoja; poziva Komisijo in države članice, naj v svojih politikah spodbujajo raziskave in razdruževanje podatkov, da bi najbolj ranljive in marginalizirane zares vključile in jih postavile visoko na dnevni red;
5. pozdravlja zavezo Komisije, da bo vključila cilje trajnostnega razvoja v svojo agendo za boljše pravno urejanje, in poudarja možnost, da bi orodja za boljše pravno urejanje strateško uporabili za oceno politične skladnosti EU v zvezi z agendo 2030; poziva Komisijo, naj vzpostavi pregled ciljev trajnostnega razvoja vseh novih politik in zakonodaje ter zagotovi popolno usklajenost politik pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja, obenem pa spodbuja sinergije, pridobiva dodatne koristi in preprečuje kompromise, tako na evropski ravni kot tudi na ravni držav članic; poudarja, da mora biti trajnostni razvoj sestavni del splošnega okvira ocen učinka, ne pa ločena ocena učinka, kot je zdaj glede na zbirko orodij Komisije za boljše pravno urejanje; poziva k izboljšanju orodij za merjenje in izračun srednje- in dolgoročnih okoljskih rezultatov v ocenah učinka; poleg tega poziva Komisijo, naj poskrbi, da se bo z ocenami in preverjanjem ustreznosti v okviru programa ustreznosti in uspešnosti predpisov (REFIT) ugotovilo, ali določene politike ali zakonodaja prispevajo k ambicioznemu izvajanju ciljev trajnostnega razvoja ali pa ga dejansko ovirajo; poziva k jasni opredelitvi in diferenciaciji ravni upravljanja, na kateri bi morali uresničevati cilje, hkrati pa poudarja, da bi bilo treba spoštovati načelo subsidiarnosti: poziva, naj se za tiste države članice, ki tega še niso storile, oblikujejo jasne in skladne poti za trajnostni razvoj na nacionalni in po potrebi podnacionalni ravni ali lokalni ravni; poudarja, da bi morala Komisija zagotoviti smernice za ta postopek, da bi zagotovila usklajen format;
6. poudarja, da je 7. okoljski akcijski program sam po sebi pomemben instrument za izvajanje ciljev trajnostnega razvoja, čeprav ukrepanje v nekaterih sektorjih še vedno ni zadostno za uresničevanje teh ciljev; poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo vse nujne ukrepe za polno izvajanje 7. okoljskega akcijskega programa in v oceno tega programa vključijo oceno obsega, v katerem so njegovi cilji skladni s cilji trajnostnega razvoja, ter naj te rezultate upoštevajo pri pripravi priporočila glede naslednika tega programa; poziva Komisijo, naj pravočasno predlaga okoljski akcijski program Unije za obdobje po letu 2020, kot zahteva člen 192(3) PDEU, saj bi ta prispeval k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja v Evropi;
7. odločno poziva Komisijo, naj spoštuje agendo o upravljanju, kot je bila dogovorjena z deklaracijo iz Ria in v Agendi 2030, pa tudi Johannesburgski načrt za izvajanje iz leta 2002 ter sklepni dokument konference Rio+20 Organizacije združenih narodov iz leta 2012;

8. meni, da bi morala Komisija države članice spodbuditi k ustanovitvi ali okrepitvi svetov za trajnostni razvoj na nacionalni in tudi na lokalni ravni, pa tudi k večji udeležbi in bolj dejavnemu sodelovanju civilne družbe in drugih pomembnih deležnikov v ustreznih mednarodnih forumih ter v zvezi s tem spodbujati preglednost in široko udeležbo javnosti in partnerstev za izvajanje trajnostnega razvoja;
9. priznava, da bo za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja potrebno sodelovanje številnih deležnikov iz EU, lokalnih in regionalnih organov držav članic, civilne družbe, državljanov, podjetij in tretjih partnerjev; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo platforma z več deležniki, ki jo je napovedala v svojem sporočilu, postala vzor najboljše prakse za načrtovanje, izvajanje, spremljanje in pregled Agende 2030; poudarja, da bi morala platforma mobilizirati strokovnjake iz različnih ključnih sektorjev, spodbujati inovacije in prispevati k zagotavljanju učinkovitih povezav z deležniki, kar bi „od spodaj navzgor“ spodbujalo trajnostni razvoj; poleg tega poudarja, da bi morala biti platforma namenjena precej širšemu področju delovanja in ne le vzajemnemu učenju ter omogočiti resnično sodelovanje deležnikov pri načrtovanju in spremljanju izvajanja ciljev trajnostnega razvoja; poziva Komisijo, naj spodbuja sinergije z drugimi sorodnimi platformami, kot so platforma REFIT, platforma za krožno gospodarstvo, skupina na visoki ravni za konkurenčnost in rast ter strokovna skupina na visoki ravni za vzdržne finance, ter naj Parlamentu in Svetu poroča o tem, kako se bodo upoštevala priporočila te platforme;
10. poziva Komisijo, naj okrepi prizadevanja za lažje upravljanje ciljev trajnostnega razvoja, da bi zagotovili naslednje:
 - (i) več sektorjev: z vzpostavitvijo nacionalne usklajevalne strukture, pristojne za nadaljnje ukrepanje v zvezi z Agendo 21, ki bi uporabljala strokovno znanje nevladnih organizacij;
 - (ii) več ravni: z vzpostavitvijo učinkovitega institucionalnega okvira za trajnostni razvoj na vseh ravneh;
 - (iii) več akterjev: z omogočanjem in spodbujanjem ozaveščenosti javnosti in sodelovanjem z zagotovitvijo široke dostopnosti informacij;
 - (iv) poudarek na izboljšanju povezave med znanostjo in politiko;
 - (v) z določitvijo jasnega časovnega načrta, ki združuje kratko- in dolgoročno razmišljanje.

Zato poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo platforma z več deležniki privedla do združevanja, pa tudi širjenja praktičnega znanja o ciljih trajnostnega razvoja, ter naj zagotovi, da bo vplivala na politično agendo. Zato poziva Komisijo, naj s pomočjo Parlamenta in Sveta ustvari platformo z več deležniki, ki bo vključevala akterje iz različnih sektorjev. Podjetja in industrija, skupine potrošnikov, sindikati, socialne nevladne organizacije, nevladne organizacije za okolje in podnebje, nevladne organizacije za razvojno sodelovanje ter predstavniki lokalnih in mestnih uprav bi morali biti vsi zastopani v forumu najmanj 30. deležnikov. Srečanja bi morala biti odprta čim več akterjem, če se zanimanje poveča, pa bi jih bilo sčasoma mogoče tudi razširiti. Platforma z več deležniki bi morala na svojih četrletnih srečanjih opredeliti težave, ki ovirajo uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja. Parlament bi moral razmisliti o ustanovitvi delovne skupine o ciljih trajnostnega razvoja, da bi znotraj

Parlamenta potekalo horizontalno delo glede tega vprašanje. Ta forum bi morali sestavljati poslanci Evropskega parlamenta, ki bi zastopali čim več odborov. Tako Komisija kot Parlament bi morala biti dejavna na srečanjih platforme z več deležniki. Komisija bi morala platformi vsako leto posredovati posodobljene načrte za prihodnost glede svoje pomoči za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, pa tudi dokument, ki bi bil dostopen na vseh ravneh v vseh državah članicah o primerih dobre prakse pri uresničevanju teh ciljev, in sicer pred srečanju OZN na visoki ravni glede ciljev trajnostnega razvoja, ki potekajo junija/julija. Odbor regij bi moral povezovati lokalne in nacionalne akterje;

11. pozdravlja vedno večjo količino institucionalnega in zasebnega kapitala, namenjenega financiranju ciljev trajnostnega razvoja ter poziva Komisijo in države članice, naj oblikujejo merila o trajnostnem razvoju za institucionalno porabo EU, opredelijo morebitne regulativne ovire in spodbude za naložbe v povezavi s cilji trajnostnega razvoja ter preučijo možnosti za konvergenco in sodelovanje med javnimi in zasebnimi naložbami;
12. pozdravlja, da bi pregled izvajanja okoljske politike lahko prispeval k doseganju ciljev trajnostnega razvoja, in sicer prek boljšega izvajanja pravnega reda v državah članicah; vendar opozarja, da pregled ne bi smel šteti kot nadomestilo za druga orodja, kot so postopki za ugotavljanje kršitev;
13. poziva Komisijo, naj oblikuje učinkovite mehanizme za nadzor, spremljanje in pregled za uresničevanje in vključevanje ciljev trajnostnega razvoja in Agende 2030; poziva Komisijo, naj v sodelovanju z Eurostatom oblikuje posebne kazalnike napredka za notranje uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja v EU; poziva Komisijo, naj letno poroča o napredku EU na področju uresničevanja ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da bi morala Komisija države članice podpreti pri njihovem doslednem poročanju; poziva Parlament, naj postane partner v tem procesu, zlasti v drugem delovnem postopku po letu 2020, in poziva k vzpostavitvi letnega dialoga in poročanja med Parlamentom, Svetom in Komisijo, kar bi privedlo do priprave poročila; poziva, da morajo biti rezultati pregledni in zlahka razumljivi, pa tudi enostavni za sporočanje različnim občinstvom; poudarja, da sta pri spremljanju agende EU 2030 pomembni preglednost in demokratična odgovornost, in zato izpostavlja vlogo sozakonodajalcev v tem procesu; meni, da bi s sklenitvijo zavezujočega medinstitucionalnega sporazuma na podlagi člena 295 PDEU zagotovili primerno ureditev za tovrstno sodelovanje;
14. opozarja, da morajo države članice Združenim narodom poročati o uspešnosti pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da morajo biti ta poročila oblikovana v sodelovanju s pristojnimi lokalnimi in regionalnimi organi; poudarja, da je treba v državah članicah s federalno ali decentralizirano ureditvijo opredeliti posebne izzive in obveznosti posameznih ravni upravljanja pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja;
15. poziva Komisijo, naj spodbuja trajnostne globalne vrednostne verige z uvedbo sistemov potrebne skrbnosti za podjetja, pri katerih bi bil poudarek na vsej dobavni verigi, s tem bi namreč spodbudila podjetja k odgovornejšim naložbam in spodbudila učinkovitejše izvajanje poglavij prostotrgovinskih sporazumov o trajnosti, tudi na področju boja proti korupciji, preglednosti, boja proti izogibanju davkom in odgovornega ravnanja podjetij;
16. meni, da mora prihodnja vizija Evrope zajeti cilje trajnostnega razvoja kot osrednje načelo in da bi se morale države članice pri tem usmeriti proti trajnostnim gospodarskim modelom ter da bi morala biti zato vloga EU pri doseganju trajnostnega razvoja v

ospredju razmislekov iz bele knjige Komisije o prihodnosti Evrope z dne 1. marca 2017 (COM(2017)2025), kjer je treba v okviru gospodarske rasti bolj poudariti trajnost; meni, da sta doseganje ciljev trajnostnega razvoja in agenda 2030 bistvena za obstoj Evropske unije in da bi moralo biti doseganje teh ciljev evropska zapuščina za prihodnje generacije; priznava, da je agenda 2030 skladna z načeli in vrednotami Unije, zato doseganje ciljev trajnostnega razvoja naravno sledi načrtom Evropske unije za oblikovanje boljše, bolj zdrave in trajnostne prihodnosti v Evropi;

17. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo zmogljivosti za celovito oceno, tehnološke in institucionalne inovacije ter finančno mobilizacijo za doseganje ciljev trajnostnega razvoja;
18. priznava, da je večina evropskih držav, tako v EU kot zunaj nje, podpisala sporazum o ciljnih trajnostnega razvoja; meni, da bi bilo treba v okviru razprave o prihodnosti Evrope upoštevati razvoj vseevropskega okvira za doseganje ciljev trajnostnega razvoja, ki bi zajemal države članice EU, države EGP, podpisnice pridružitvenih sporazumov EU, kandidatke za vstop v EU in Veliko Britanijo po izstopu iz EU;
19. poudarja, da ima visoki politični forum OZN pomembno vlogo pri spremljanju in pregledovanju ciljev trajnostnega razvoja, ter Komisijo in Svet poziva, naj upoštevata vodilno vlogo EU pri oblikovanju in izvajanju Agende 2030 ter se še pred visokim političnim forumom pod okriljem generalne skupščine OZN dogovorita o skupnih stališčih EU in skupnem poročanju EU na podlagi usklajenega poročanja držav članic in institucij EU; poziva Komisijo, naj v okviru bližnjega visokega političnega foruma povzame že obstoječe ukrepe in konkretne cilje trajnostnega razvoja, ki bodo pregledani;
20. meni, da bi morala biti EU vodilna v svetu glede prehoda na nizkoogljično gospodarstvo in sistem trajnostne proizvodnje in potrošnje; poziva Komisijo, naj svoje politike glede znanosti, tehnologije in inovacij usmeri k ciljem trajnostnega razvoja ter o tem pripravi sporočilo, kot je priporočila strokovna skupina Komisije za nadaljnje ukrepanje po konferenci Rio+20, zlasti glede ciljev trajnostnega razvoja, da bi oblikovala in podprla dolgoročno usklajevanje in skladnost politik;
21. vztraja, da so znanost, tehnologija in inovacije izredno pomembna orodja za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da je treba v program Obzorje 2020 in prihodnje okvirne programe za raziskave boljše vključiti pojem trajnostnega razvoja in družbene izzive;
22. spominja, da bi moral imeti Parlament jasno vlogo pri tem, kako EU izvaja agendo 2030, kar je zapisano v resoluciji z dne 12. maja 2016;
23. pozdravlja nedavne pobude za spodbujanje učinkovitosti virov, med drugim s spodbujanjem preprečevanja, ponovne uporabe in recikliranja odpadkov, omejevanjem energijske predelave na materiale, ki jih ni mogoče reciklirati, ter postopnim ukinjanjem odlaganja odpadkov, ki jih je mogoče reciklirati ali ponovno uporabiti, kot je predlagano v akcijskem načrtu za krožno gospodarstvo in predlogu za nove ambiciozne cilje EU glede odpadkov, kar bo med drugim prispevalo k cilju trajnostnega razvoja št. 12 in zmanjšanju morskih odpadkov; priznava, da bo za uresničitev ciljev trajnostnega razvoja in podnebnih ciljev na stroškovno učinkovit način potrebna učinkovitejša raba virov, z uresnitvijo teh ciljev pa se bodo do leta 2050 zmanjšale skupne letne emisije toplogrednih plinov za 19 % in emisije toplogrednih plinov le držav skupine G7 do

- 25 %; opozarja, da je 12 od 17 ciljev trajnostnega razvoja odvisnih od trajnostne uporabe naravnih virov; poudarja pomen trajnostne porabe in proizvodnje, ki bi ju dosegli s povečanjem učinkovitosti in zmanjšanjem onesnaževanja, povpraševanja po virih ter odpadkov; poudarja, da je treba prekiniti povezave med rastjo, porabo virov in vplivi na okolje; poziva Komisijo, naj redno pripravlja poročilo o stanju krožnega gospodarstva, v katerem bo podrobno opisano njegovo stanje in trendi ter bo zagotavljalo objektivne, zanesljive in primerljive informacije, na podlagi katerih se bodo lahko spreminjale veljavne politike; poleg tega poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo s krožnim gospodarstvom doseženo pomembno zmanjšanje porabe izvornih materialov, zmanjšanje količine odpadnih materialov, trajnejši izdelki in uporaba stranskih proizvodov, ki nastajajo pri proizvodnji, ter odvečnih materialov, ki so jih nekdanji šteli za tokove odpadkov; poziva Komisijo, naj pripravi ambiciozno in obsežno strategijo za plastiko, hkrati pa tudi upošteva cilj za leto 2020 o okoljsko varnem ravnanju s kemikalijami ter cilje glede nestrupenih materialnih ciklov, kot so določeni v sedmem okoljskem akcijskem programu; meni, da je usklajeno ukrepanje proti zavrženi hrani na evropski ravni ključnega pomena za uresničevanje cilja trajnostnega razvoja št. 2; poudarja cilj EU, da do leta 2030 za 50 % zmanjša količino zavržene hrane;
24. poudarja, da je v Sklepu št. 1386/2013/EU navedeno, da sedanji sistemi proizvodnje in potrošnje v svetovnem gospodarstvu ustvarjajo veliko odpadkov, ki skupaj s povečanjem povpraševanja po blagu in storitvah ter izčrpavanjem virov prispevajo k zvišanju stroškov osnovnih surovin, mineralov in energije, in še povečujejo onesnaževanje in količino odpadkov, pa tudi svetovne emisije toplogrednih plinov ter zastružujejo degradacijo tal in krčenje gozdov; zato si morajo EU in države članice prizadevati, da bi zagotovile izvedbo oceno življenjskega kroga izdelkov in storitev ter s tem ocenile njegov dejanski vpliv na trajnost;
25. opozarja, da je ločitev gospodarske rasti od porabe virov bistvena za omejevanje okoljskih vplivov in za izboljšanje konkurenčnosti Evrope ter zmanjšanje njene odvisnosti od virov;
26. poudarja, da je za doseganje ciljev Agende 2030 bistvenega pomena, da bodo celovito izraženi v evropskem semestru, tudi z obravnavanjem vprašanja zelenih delovnih mest, učinkovite rabe virov, trajnostnih naložb in inovacij; ugotavlja, da ima z viri gospodarno gospodarstvo velik potencial za ustvarjanje delovnih mest in gospodarsko rast, saj bi do leta 2050 prispevalo dodatna dva bilijona USD k svetovnemu gospodarstvu in ustvarilo dodatnih 600 milijard USD v BDP držav skupine G-7;
27. poziva Komisijo, naj vsem deležnikom, tudi vlagateljem, sindikatom in državljanom, ponazori prednosti preoblikovanja netrajnostne proizvodnje v dejavnosti, ki omogočajo uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja, in koristi stalnega preusposabljanja delovne sile za zelena, čista in kakovostna delovna mesta;
28. poudarja, da je pomembno izpolniti drugi cilj trajnostnega razvoja o trajnostnem kmetijstvu ter cilja o preprečevanju onesnaženosti in prevelike porabe vode (6.3 in 6.4), izboljšanju kakovosti tal (2.4 in 15.3) ter preprečitvi izgube biotske raznovrstnosti (15) na ravni EU;
29. poziva Komisijo in države članice, naj odpravijo precejšnje zamude pri doseganju dobrega stanja vode iz okvirne direktive o vodi ter zagotovijo uresničevanje cilja trajnostnega razvoja št. 6; je seznanjen, da Evropska agencija za okolje ocenjuje, da je ekološko stanje več kot polovice rek in jezer v Evropi ocenjeno z manj kot dobro in da

smo priča najizrazitejšemu slabšanju vodnih ekosistemov in upadanju njihove biotske raznovrstnosti; poziva Komisijo, naj podpre inovativne pristope pri gospodarjenju z vodo, tudi s sprostitev celotnega potenciala za ponovno uporabo odpadne vode, in uporabi načela krožnega gospodarstva pri gospodarjenju z vodo, in sicer z izvajanjem ukrepov za spodbujanje varne ponovne uporabe odpadne vode v kmetijskem, industrijskem in občinskem sektorju; poudarja, da se okoli 70 milijonov Evropejcev v poletnih mesecih sooča s pomanjkanjem vode; poleg tega spominja, da približno 2 % celotnega prebivalstva EU nima popolnega dostopa do pitne vode, kar nesorazmerno vpliva na ranljive in marginalizirane skupine; poleg tega spominja, da v Evropi zaradi oporečne vode ter slabih sanitarnih in higienskih razmer vsak dan umre 10 ljudi;

30. pozdravlja skupno sporočilo Komisije za prihodnost naših oceanov, v katerem je predlaganih 50 ukrepov za varno, zanesljivo, čisto in trajnostno gospodarjenje z oceani v Evropi in po vsem svetu, da bi izpolnili cilj trajnostnega razvoja št. 14, ki je nujen glede na potrebo po hitri oživitvi evropskih morij in oceanov;
31. poudarja okoljski pomen in socialno-gospodarske koristi biotske raznovrstnosti ter ugotavlja, da je v najnovejšem poročilu o mejah zmogljivostih planeta navedeno, da so trenutne vrednosti izgubljanja biotske raznovrstnosti prekoračile te meje zmogljivosti, celovitost biosfere pa šteje za temeljno mejo, ki bi ob bistveni spremembi povzročila, da bi zemeljski sistem prešel v novo stanje; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da cilji iz strategije EU za biotsko raznovrstnost za leto 2020 in Konvencije o biološki raznovrstnosti ne bodo uresničeni brez velikih dodatnih naporov; spominja, da pogoji za okoli 60 % živalskih vrst in 77 % zaščitenih habitatov niso najboljši¹; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo svoja prizadevanja za uresničitev teh ciljev, med drugim s popolnim izvajanjem direktiv o naravi in priznavanjem dodane vrednosti ekosistemov in biotske raznovrstnosti evropskega okolja, in sicer z dodelitvijo zadostnih sredstev, tudi v prihodnjih proračunih, za ohranjanje biotske raznovrstnosti, zlasti za omrežje Natura 2000 in program LIFE; ponovno izraža potrebo po skupni metodologiji za spremljanje, ki bo upoštevala vse neposredne in posredne odhodke za biotsko raznovrstnost in njihovo učinkovitost, hkrati pa je treba poudariti, da skupni odhodki EU ne smejo negativno vplivati na biotsko raznovrstnost, temveč bi morali podpirati uresničevanje ciljev Evrope glede biotske raznovrstnosti;
32. poudarja, da je polno izvajanje in izvrševanje ter ustrezno financiranje direktiv o naravi temeljni pogoj za to, da bo celotna strategija za biotsko raznovrstnost uspešna in bo izpolnjen njen krovni cilj; pozdravlja odločitev Komisije, da direktiv o naravi ne bo pregledala;
33. poziva Evropsko komisijo in države članice, naj hitro dokončajo in utrdijo ekološko omrežje Natura 2000 ter okrepijo prizadevanja, da bi zagotovile imenovanje zadostnega števila posebnih ohranitvenih območij v skladu z direktivo o habitatih, in da morajo to spremljati učinkoviti ukrepi za varstvo biotske raznovrstnosti v Evropi;
34. ugotavlja, da ima po podatkih raziskav netrajnostno kmetijstvo osrednjo vlogo pri zmanjševanju vsebnosti organskega ogljika v tleh in biotske raznovrstnosti tal; poziva EU, naj spodbuja metode za izboljšanje kakovosti tal, na primer kolobarjenje, tudi pri stročnicah in živini, s čimer bi omogočili, da bi EU dosegla cilja trajnostnega razvoja št.

¹ Poročilo Evropske agencije za okolje št. 30/2016, Poročilo o okoljskih kazalnikih za leto 2016 – podpora za spremljanje 7. akcijskega programa za okolje:
<https://www.eea.europa.eu/publications/environmental-indicator-report-2016>.

2.4 in 15.3;

35. meni, da mora Evropska unija storiti veliko več, da bi uresničila cilj št. 15; zlasti poziva Evropsko komisijo, naj prednostno obravnava okoljsko dekontaminacijo in predlaga usklajene standarde glede izkoriščanja in degradacije tal ter čim prej predstavi akcijski načrt proti krčenju in propadanju gozdov, ki ga je večkrat napovedala, ter časovni načrt za njegovo izvajanje;
36. priznava, da so spremembe biotske raznovrstnosti tal in organski ogljik v tleh predvsem posledica praks upravljanja zemljišč in spremembe rabe zemljišč ter podnebnih sprememb, kar zelo negativno vpliva na vse ekosisteme in družbo; zato poziva Komisijo, naj v prihodnjem 8. okoljskem akcijskem programu posebno pozornost posveti vprašanju v zvezi s tlemi;
37. poudarja, da uvoz sojinega zdroba za prehrano živali prispeva h krčenju gozdov v Južni Ameriki, zaradi česar so ogroženi cilji trajnostnega razvoja glede krčenja gozdov, podnebnih sprememb in biotske raznovrstnosti;
38. poziva Komisijo, naj kot globalna akterka poveča prizadevanja pri varovanju pomembne ekologije in okolja Arktike; odločno poziva Komisijo, naj ne dopusti politik, ki spodbujajo izkoriščanje Arktike zaradi fosilnih goriv;
39. pozdravlja osredotočenost na biotsko raznovrstnost, naravne vire in ekosisteme ter priznava povezavo med temi elementi in zdravjem ter dobrim počutjem ljudi; poudarja, da je treba sprejeti pristop „eno zdravje“, ki zajema zdravje ljudi, živali in okolja, ter spominja, da so naložbe v raziskave in inovacije, namenjene za razvoj novih zdravstvenih tehnologij, osnovni pogoj za uresničitev ciljev trajnostnega razvoja; poziva Komisijo, naj čim prej opravi analizo, da bi se odzvala na objavo OECD o pregledu zdravstva v EU (*EU Health at a glance*), kjer je prikazano, da pričakovana življenjska doba v številnih državah EU ne narašča; ugotavlja, da je enak dostop do visokokakovostnega zdravstva bistven za vzdržne zdravstvene sisteme, saj ima potencial za zmanjšanje neenakosti; poudarja, da so nujna dodatna prizadevanja, da bi obravnavali večdimenzionalne ovire za dostop na ravni posameznika, izvajalca in sistema zdravstvenega varstva ter še naprej vlagali v inovacije in medicinske raziskave ter v Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC), da bi razvili zdravstvene rešitve, ki so dostopne, trajne in usmerjene v boj proti svetovnemu problemu HIV/aidsa, tuberkuloze, meningitisa, hepatitisa C in drugih zapostavljenih nalezljivih bolezni, ki so pogosto povezane z revščino; opozarja, da so naložbe v svetovne medicinske raziskave in razvoj bistvenega pomena za odzivanje na nove zdravstvene izzive, kot so epidemije in odpornost na antibiotike;
40. poudarja dejstvo, da gospodarstvo oceanov oziroma „modro gospodarstvo“ nudi pomembne priložnosti za trajnostno rabo in ohranjanje morskih virov ter da lahko ustrezna podpora za krepitev zmogljivosti za razvoj in uporabo orodij za načrtovanje in upravljanje sistemov državam v razvoju omogoči, da izkoristijo te priložnosti; poudarja pomembno vlogo, ki jo mora imeti Evropska unija na tem področju;
41. se zaveda, da so črpanje ribolovnih virov ter njihovo ohranjanje in trgovina z njimi povezani; poleg tega se zaveda, da so oportunistni stroški zaradi neukrepanja zoper škodljive ribolovne subvencije izjemno visoki, saj bomo brez ukrepanja izčrpali vire in povzročiti nezanesljivo preskrbo s hrano pa tudi delovna mesta, ki bi jih želeli ohraniti, bodo izgubljena;

42. želi spomniti, da so tako EU kot njene države članice podpisnice Pariškega sporazuma in se morajo zato zavzemati za uresničitev njegovih ciljev, kar zahteva ukrepanje na svetovni ravni; poudarja potrebo po vključitvi dolgoročnega cilja razogljičenja za omejitve globalnega segrevanja na precej pod 2°C in prizadevanju, da se to zvišanje dodatno omeji na 1,5 °C;
43. želi spomniti, da predlog Komisije za okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 določa tri glavne cilje za leto 2030: zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za najmanj 40 %, pokritje vsaj 27 % potreb EU z obnovljivimi viri energije in izboljšanje energetske učinkovitosti za najmanj 30 %; želi spomniti na stališča Parlamenta v zvezi s temi cilji; poudarja, da jih je treba nepretrgano pregledovati in pripraviti strategijo ničelnih emisij za EU do sredine stoletja ter tako poskrbeti za stroškovno učinkovit način za izpolnitev cilja ničelne stopnje neto emisij, sprejetega s Pariškim sporazumom, ob tem pa upoštevati regionalne in nacionalne značilnosti;
44. poziva EU in države članice, naj blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje učinkovito vključijo v razvojno politiko; poudarja, da je treba spodbujati prenos tehnologije za energijsko učinkovitost in čiste tehnologije in podpirati naložbe v decentralizirane projekte malega obsega na področju obnovljivih virov energije, ločene od električnega omrežja; poziva EU, naj poveča pomoč za trajnostno kmetijstvo, da bi se lažje spoprijemalo s podnebnimi spremembami, in sicer z namensko podporo za male kmete, diverzificiranimi posevki ter kmetijsko-gozdarsko in kmetijsko-ekološko prakso;
45. ugotavlja, da degradacija okolja in podnebne spremembe močno ogrožajo vzpostavljanje in ohranjanje miru in pravičnosti; priznava, da je treba podnebnim spremembam in degradaciji okolja pripisati večjo vlogo pri svetovnih migracijah ter pri revščini in lakoti; poziva EU in države članice, naj v diplomatskih pogovorih na svetovni ravni, tudi v dvostranskih in dvoregijskih dialogih na visoki ravni s skupino G-7, G-20, OZN in s partnerskimi državami, kot je Kitajska, podnebne spremembe še naprej obravnavajo kot strateško prednostno nalogo ter tako nadaljujejo pozitivne in aktivne pogovore, ki bodo pospešili svetovni prehod na čiste energije in preprečili nevarne podnebne spremembe;
46. priznava delo Centra za podnebje in varnost, ki ima sedež v ZDA, na področju opredelitve stičnih točk med podnebnimi spremembami in mednarodno varnostjo, pri čemer so podnebne spremembe opredelili kot multiplikatorja grožnje, ki utegnejo zahtevati večje humanitarno ali vojaško posredovanje in povzročati pogostejša huda neurja, ki bodo ogrožala mesta in vojaške baze;
47. energijska revščina, ki je pogosto opredeljena kot položaj, ko posamezniki ali gospodinjstva ne morejo ustrezno ogrevati svojega doma ali ne morejo pridobiti drugih potrebnih energetskih storitev po dostopni ceni, je problem v številnih državah članicah; poudarja, da do tega prihaja zaradi vse višjih cen energije, recesijskih učinkov v nacionalnih in regionalnih gospodarstvih in energijsko neučinkovitih stavb; želi spomniti, da se v statistiki EU o dohodkih in življenjskih pogojih (EU-SILC) ocenjuje, da leta 2012 kar 54 milijonov evropskih državljanov (10,8 % prebivalcev EU) ni moglo ustrezno ogreti svojega doma, o podobnih številkah pa se poroča tudi v zvezi s prepoznam plačevanjem stanovanjskih položnic ali s slabimi stanovanjskimi razmerami; pomembno je, da države članice ta problem priznajo in se spoprimejo z njim, saj je zagotavljanje osnovnih energetskih storitev bistveno, če želimo zagotoviti, da skupnosti ne bodo utrpele negativnih vplivov na zdravje in zapadle v še večjo revščino, da bodo lahko zagotavljale dobro kakovost življenja ter gospodinjstvom, ki potrebujejo podporo,

pomagale, da njihovi izdatki ne bodo postali preveliki; poudarja, da so sodobne energetske storitve odločilnega pomena za človeško blaginjo in za gospodarski razvoj države, a kljub temu 1,2 milijarde ljudi nima dostopa do elektrike, več kot 2,7 milijarde ljudi pa nima čistega prostora za kuhanje; poleg tega opozarja, da več kot 95 % teh ljudi živi v podsaharski Afriki ali v razvijajoči se Aziji, in približno 80 % jih živi na podeželju; poudarja, da je energija osrednjega pomena pri skoraj vsakem večjem izzivu in priložnosti, ki jih ponuja današnji svet; poudarja, da je dostop do energije za vse bistvenega pomena – za delovna mesta, varnost, podnebne spremembe, proizvodnjo hrane ali povečanje dohodkov – in da je trajnostna energija priložnost, da spremenimo svoje življenje, gospodarstvo in planet;

48. priporoča popolno vključitev podnebnih ukrepov v proračun EU, da bi zagotovili vključitev ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v vse naložbene odločitve v Evropi;
49. poziva Komisijo, naj šest mesecev po spodbujevalnem dialogu UNFCCC leta 2018 in nato vsakih pet let pripravi poročilo o podnebni zakonodaji EU, vključno z uredbo za porazdelitev prizadevanj in direktivo o sistemu EU za trgovanje z emisijami, in naj skuša ugotoviti, ali bodo trenutno predvidena znižanja zadostovala za uresničitev ciljev trajnostnega razvoja in ciljev iz Pariškega sporazuma; poziva jo tudi, naj najkasneje do leta 2020 pregleda in okrepi okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter nacionalno določeni prispevek EU, da bosta dovolj usklajena z dolgoročnimi cilji Pariškega sporazuma in cilji trajnostnega razvoja; poziva Komisijo, naj spodbudi potencial za absorpcijo toplogrednih plinov, in sicer naj spodbuja razvoj politik, ki podpirajo pogozdovanje, in ustrezne prakse gospodarjenja z gozdovi, saj se EU v okviru Agende 2030 zavzema za izvajanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, zaustavitev krčenja gozdov, obnovo degradiranih gozdov in povečanje pogozdovanja in ponovnega pogozdovanja v svetovnem merilu do leta 2020;
50. poudarja, da prizadevanja za ublažitev globalnega segrevanja ne ovirajo gospodarske rasti in zaposlovanja, marveč ravno narobe: na razogljichenje gospodarstva bi morali gledati kot na osrednji vir nove in trajnostne gospodarske rasti in zaposlovanja; vseeno se zaveda, da se bodo skupnosti, osredotočene na tradicionalno industrijo, pri prehodu na nove gospodarske in socialne modele najverjetneje srečevale z izzivi; poudarja, da je pri prehodu pomembna podpora, in poziva Komisijo in države članice, naj preusmerijo tok financiranja iz virov, kot je sistem EU za trgovanje z emisijami, zato da bi financirale posodobitve in pravičen prehod in tako pomagale skupnostim ter da bi spodbudile sprejemanje najboljše tehnologije in proizvodnih praks, s katerimi bodo zagotovljeni najboljši okoljski standardi ter varna, stabilna ter trajnostna delovna mesta;
51. ugotavlja, da lahko nepretrgano izgubljanje biotske raznovrstnosti, negativni učinki krčenja gozdov in podnebne spremembe povzročijo vse večje tekmovanje za vire, kot sta hrana in energija, povečajo revščino in svetovno politično nestabilnost ter sprožijo razseljevanje prebivalstva in nove svetovne migracijske vzorce; vztraja, da bi morale Komisija, Evropska služba za zunanje delovanje in države članice preučiti vse to v vseh vidikih zunanjih odnosov in mednarodne diplomacije, obenem pa poskrbeti za občutno večje financiranje uradne razvojne pomoči; poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in države članice, naj si v vseh dejavnostih in stikih s tretjimi državami prizadevajo za zmanjšanje emisij s spodbujanjem obnovljivih virov energije, učinkovite rabe virov, varstva biotske raznovrstnosti in gozdov ter naj spodbujajo blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje;

52. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo zunanja politika EU skladna s cilji trajnostnega razvoja, in določi področja, na katerih bo potrebno nadaljnje ukrepanje ali izvajanje, da bodo zunanje politike EU zares podpirale izvajanje ciljev trajnostnega razvoja in ne bodo v nasprotju niti s temi cilji niti z njihovim izvajanjem v drugih regijah, zlasti v državah v razvoju; poziva Komisijo, naj v ta namen začne zanesljiv proces, ki se bo začel s predvidevanjem/metodo zgodnjega opozarjanja za nove pobude in predloge, vključno z revizijo obstoječe zakonodaje, in naj vložijo predlog za krovno zunanjo strategijo trajnostnega razvoja; poudarja, da že obstajajo ustrezna orodja in forumi, na primer Evropski sklad za trajnostni razvoj, regionalni forum UN/ECE o trajnostnem razvoju v okviru visokega političnega foruma in osrednja platforma OZN; poziva, da bi v okviru visokega političnega foruma v skladu z Agendo 2030, ki spodbuja države članice, naj opravljajo redne in vključujoče preglede napredka, opravili prostovoljni pregled; v zvezi s tem poudarja vlogo rednih in ustreznih predhodnih ocen učinka; želi spomniti na obveznost iz primarnih pogodb, da je treba upoštevati cilje razvojnega sodelovanja pri vseh politikah, ki lahko vplivajo na države v razvoju;
53. poudarja, da je uradna razvojna pomoč pglavitni instrument za uresničevanje Agende 2030, za odpravljanje vseh oblik revščine in boj proti neenakosti, obenem pa poudarja, da zgolj razvojna pomoč ne zadošča za odpravo revščine v državah v razvoju; poudarja, da je treba uveljavljati instrumente, ki spodbujajo večjo odgovornost, na primer proračunsko podporo; poziva EU in njene države članice, naj se nemudoma ponovno zavežejo, da bodo za uradno razvojno pomoč namenile 0,7 % bruto nacionalnega dohodka, in naj pripravijo časovni načrt za postopno povečevanje uradne razvojne pomoči do tega deleža; opozarja na zavezo EU, da bo vsaj 20 % uradne razvojne pomoči namenila človekovemu razvoju in družbenemu vključevanju, in prosi za obnovljeno zavezanost temu cilju; poziva Komisijo, naj izpolni priporočilo odbora OECD za razvojno pomoč (DAC), da bi v skupnih odobrenih sredstvih za uradno razvojno pomoč dosegli letni povprečni delež subvencij v višini 86 %; poziva, naj se uradna razvojna pomoč zaščiti pred preusmerjanjem in naj se spoštujejo mednarodno dogovorjena načela razvojne učinkovitosti, tako da se ohrani temeljni cilj uradne razvojne pomoči, namreč izkoreninjenje revščine, s posebnim poudarkom na najmanj razvitih državah in nestabilnih območjih; opozarja, da je treba v širši razvojni agendi preseči odnos donator-prejemnik;
54. poudarja, da je za financiranje Agende 2030 odločilnega pomena poskrbeti za davčno pravičnost in preglednost, ukrepati zoper izogibanje davkom, odpraviti nezakonite finančne tokove in davčne oaze ter bolje upravljati javne finance, zagotoviti vzdržno gospodarsko rast in povečati uporabo domačih virov financiranja; poziva EU, naj vzpostavi program financiranja (DEVETAX 2030), s katerim bi namensko prispevala k vzpostavitvi davčnih struktur v tržnih gospodarstvih v vzponu in državam v razvoju pomagala oblikovati nove regionalne davčne urade; ponovno poziva, naj se uvede svetovni davek na finančne transakcije, s katerim bi reševali svetovne izzive, kot je revščina, naj se razišče učinek prelivanja vseh državnih in evropskih davčnih politik na države v razvoju ter naj se pri sprejemanju zakonodaje na tem področju spoštuje načelo usklajenosti politik za razvoj;
55. poziva Komisijo in države članice, naj prilagodijo svoj pristop k migracijam, da bi razvili migracijsko politiko, ki bo skladna z 10. ciljem trajnostnega razvoja in bo temeljila na dejstvenem odnosu do migrantov in prosilcev za azil, in da bi ukrepali zoper ksenofobijo in diskriminiranje migrantov pa tudi vlagali v pglavitne dejavnike človeškega razvoja; ponavlja svoj pomislek, da bi nove politike in finančni instrumenti, s katerimi naj bi odpravili temeljne vzroke za nedovoljene in prisilne migracije, utegnili

škodovati razvojnim ciljem, in poziva Evropski parlament, naj pridobi večjo nadzorno vlogo v zvezi s tem in tako zagotovi, da bodo nova orodja financiranja skladna s pravno podlago, načeli in zavezami EU, zlasti pa z Agendo 2030; opozarja, da je glavni cilj razvojnega sodelovanja izkoreninjenje revščine ter dolgoročni gospodarski in socialni razvoj;

56. pozdravlja poudarek na vlaganju v mlade kot glavne uresničevalce ciljev trajnostnega razvoja; poudarja, da je treba izkoristiti demografski potencial držav v razvoju z ustreznimi javnimi politikami in naložbami v izobraževanje mladih in zdravje, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in izobraževanjem; poudarja, da je priložnost za spodbujanje enakosti spolov in okrepljeno vlogo žensk eden bistvenih elementov usklajenosti politik za razvoj, in poziva EU, naj to vključi v vsa področja zunanjega ukrepanja; priznava, da je treba osrednje elemente človekovega razvoja in človeškega kapitala postaviti na prvo mesto, da se zagotovi trajnostni razvoj;
57. poziva EU in države članice, naj zagotovijo potrebna sredstva in politično pozornost, da bi zagotovile, da bo načelo enakosti spolov ter krepitev vloge žensk in deklet v ospredju izvajanja Agende 2030;
58. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da javni proračuni ne bodo v nasprotju s cilji trajnostnega razvoja; meni, da je treba za čimprejšnje in uspešno izvajanje Agende 2030 precej pospešiti zelene naložbe, inovacije in rast v EU, ter priznava, da so potrebna nova orodja financiranja in različni pristopi k sedanjim naložbenim politikam, kot je postopna odprava okolju škodljivih subvencij in projektov z visokimi emisijami; poziva, naj se zagotovi strategija, s katero bodo mednarodna in druga podjetja v svoj poslovni model, mednarodni vlagatelji pa v svoje naložbene strategije vključili okoljske in socialne dejavnike ter dejavnike upravljanja, da bi se preusmerili v trajnostno financiranje in nehali vlagati v fosilna goriva;
59. poziva, da bi z večletnim finančnim okvirom za obdobje po letu 2020 preusmerili proračun Unije k izvajanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in zagotovili ustrezna finančna sredstva za uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja; poziva k večjemu vključevanju trajnostnega razvoja v vse mehanizme financiranja in vse proračunske vrstice, in ponavlja, da ima dolgoročna skladnost politik pomembno vlogo pri zmanjševanju stroškov; poudarja, da je kohezijska politika osrednja naložbena politika EU in da je treba za vse strukturne in naložbene sklade EU, vključno z Evropskim skladom za strateške naložbe, horizontalno uporabljati merila trajnosti in cilje na podlagi uspešnosti, če želimo zares celovito preiti na trajnostno in vključujočo gospodarsko rast;
60. poziva Evropsko investicijsko banko (EIB), naj zagotovi, da bo sledila evropskim vrednotam in pri dodeljevanju posojil uporabljala stroga merila trajnosti, zlasti pa, da bodo posojila v energetske in prometne sektorje usmerjena v nizkoogljične in trajnostne projekte;
61. poziva EIB, naj do leta 2030 nameni 40 % posojilnega portfelja za nizkoogljično rast, ki bo odporna proti podnebnim spremembam;
62. poziva EIB, naj več sredstev nameni za pobudo ELENA za zagotavljanje nepovratnih sredstev za tehnično pomoč pri izvajanju projektov in programov na področju energijske učinkovitosti, distribuiranih obnovljivih virov energije in mestnega prometa;

63. priznava, da je odporna in trajnostna infrastruktura poglavitno načelo za doseganje trajnostne prihodnosti z nizkimi emisijami ogljika in da prinaša številne druge koristi, kot je trajnost in izboljšana zaščita pred požari in poplavami; meni, da bo prehod v trajnostno družbo mogoče doseči le, če bomo spoštovali načelo, da je energijska učinkovitost na prvem mestu, in še naprej povečevali učinkovitost električnih naprav, električnih omrežij in stavb, obenem pa razvijali sisteme shranjevanja; priznava, da je največ potenciala za energijsko učinkovitost v stavbah, in poziva EU, naj se zaveže, da bodo do leta 2050 vse stavbe trajnostne, brezogljicne in energijsko učinkovite in pri tem skoraj ne bo povpraševanja po energiji, preostala potrebna energija pa bo zagotovljena iz obnovljivih virov; poziva k pospešenemu povečanju deleža obnovljivih virov energije v energetske mešanici; svari pred odvisnostjo od netrajnostne infrastrukture in poziva Komisijo, naj predlaga ukrepe za urejen prehod na nizkoogljicno gospodarstvo in korenito preusmeritev infrastrukturnega razvoja, da bi omilili sistemska gospodarska tveganja, povezana z visokoogljicnimi finančnimi sredstvi;
64. poziva Komisijo in države članice, naj dajo prednost trajnostni mobilnosti in izboljšajo sisteme lokalnega javnega prevoza ob upoštevanju posebnosti v posameznih državah ter na podlagi resničnih potreb državljanov; meni, da mora biti finančna podpora EU za razvoj prometnega sektorja in infrastrukture usmerjena v cilje, ki državam članicam prinašajo resnično dodano vrednost;
65. poudarja, da ima korupcija velik vpliv na okolje in da je trgovina z ogroženimi prostoživečimi vrstami, minerali in dragimi kamni ter z gozdnimi proizvodi, kot je les, neločljivo povezana s korupcijo; nadalje poudarja, da trgovina s prostoživečimi vrstami lahko dodatno ogrozi ogrožene vrste, medtem ko nezakonita sečnja lahko povzroči izgubo biotske raznovrstnosti in povečanje ogljikovih emisij, kar prispeva k podnebnim spremembam; poudarja, da so za organizirane kriminalne združbe dobički visoki, tveganja pa majhna, ker so kazniva dejanja zoper gozdove le redko preganjana, kazni pa niso ustrezne glede na resnost kaznivega dejanja; opozarja, da je Konvencija Združenih narodov proti korupciji s celovitim poudarkom na preprečevanju korupcije, učinkovitemu izvrševanju zakonodaje, mednarodnemu sodelovanju in odvzemu premoženja lahko učinkovito orodje za boj proti korupciji v okoljskem sektorju; poziva države članice, naj v okoljsko zakonodajo in politike vključijo protikorupcijske strategije, kot sta preglednost in odgovornost, ter okrepijo demokracijo in dobro upravljanje; poudarja, da bo boj proti korupciji v okoljskem sektorju pomagal zagotoviti enak dostop do bistvenih virov, kot sta voda in čisto okolje, in da je bistvenega pomena za zaščito našega okolja in zagotavljanje trajnostnega razvoja;
66. priznava pomen kulture in kulturne udeležbe pri uresničevanju agende trajnostnega razvoja, pa tudi vlogo kulture v zunanjih odnosih in razvojni politiki; poziva k ustrezni podpori za kulturne ustanove in organizacije pri uresničevanju agende trajnostnega razvoja ter nadaljnji krepitvi povezav med raziskovalci, znanostjo, inovacijami in umetnostjo;
67. opozarja, da kulturna udeležba izboljšuje fizično in duševno zdravje in blaginjo, pozitivno vpliva na šolski in poklicni uspeh, pomaga ljudem, ki najbolj tvegajo socialno izključenost, pri vključitvi na trg dela in torej močno prispeva k doseganju številnih ciljev trajnostnega razvoja;
68. je močno zaskrbljen, ker najnovejša poročila raziskave PISA kažejo razlike v uspešnosti izobraževalnih sistemov držav članic; poudarja, da so ustrezno financirani sistemi izobraževanja in usposabljanja, ki so dostopni vsem, odločilnega pomena za enakost in

socialno vključenost ter za uresničevanje postavk iz 4. cilja trajnostnega razvoja in da lahko kakovostno izobraževanje okrepi vlogo ranljivih ljudi in manjšin, oseb s posebnimi potrebami ter žensk in deklet; obžaluje, da je problem visoke brezposelnosti med mladimi tako trdovraten; ugotavlja, da je izobraževanje osrednjega pomena pri razvoju samozadostnih družb; poziva EU, naj poveže kakovostno izobraževanje, tehnično in poklicno usposabljanje in sodelovanje z industrijo kot bistven pogoj za zaposljivost mladih in dostop do kakovostnih delovnih mest;

69. poziva EU in njene države članice, naj zaščitijo regionalne manjšinske in manj razširjene jezike ter jezikovno raznolikost in zagotovijo, da pri vključevanju ciljev trajnostnega razvoja v evropski politični okvir in prihodnje prednostne naloge Komisije ne bo jezikovne diskriminacije;
70. meni, da bi bilo treba v vsem evropskem okviru politik spodbujati kulturno raznolikost in varstvo naravne dediščine, tudi prek izobraževanja;
71. poziva države članice, naj prednostno obravnavajo okoljsko in gospodarsko preobrazbo industrijskih območij v različnih regijah Evrope, ki povzročajo visoko raven onesnaženosti ekosistemov in izpostavljajo lokalno prebivalstvo velikim tveganjem za zdravje;
72. poudarja, da bo imela agenda EU za mesta pomembno vlogo pri izvajanju svetovne nove agende za mesta, in pozdravlja razvoj na področju politike, ki mestom in regijam omogoča sinergijske zelene naložbe; pozdravlja pobude, kot sta nagrada zeleni list in Konvencija županov za podnebje in energijo, ter nadalje poudarja, da imajo mesta in regije nepogrešljivo vlogo pri doseganju ciljev trajnostnega razvoja, saj trajnost zahteva sodelovalne in dolgoročne pristope na vseh upravnih ravneh in v vseh sektorjih;
73. želi spomniti, da se z agendo 2030 priznava, da na hrano, preživetje in gospodarjenje z naravnimi viri ne moremo več gledati ločeno; poudarja, da so osredotočanje na razvoj podeželja in naložbe v kmetijstvo – pridelki, živina, gozdarstvo, ribolov in ribogojstvo – močno orodje za odpravo revščine in lakote ter za zagotovitev trajnostnega razvoja; opozarja, da ima kmetijstvo pomembno vlogo pri boju proti podnebnim spremembam; poudarja, da je velike ambicije ciljev trajnostnega razvoja mogoče doseči le s sodelovanjem – sever-jug, jug-jug in tristransko sodelovanje – ter z globalnimi partnerstvi med številnimi akterji in na širokem nizu področij;
74. pozdravlja namero, da bi trajnostni razvoj vključili v trgovinsko in naložbeno politiko, in poziva, naj EU pri oblikovanju politik bolje obravnava učinke oskrbe s primarnimi proizvodi in naravnimi viri v EU in zunaj nje; poziva k ponovnemu razmisleku o naložbeni politiki in k široki uporabi inovativnih orodij za financiranje doseganja ciljev trajnostnega razvoja; poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo preverjanje trajnostnega razvoja pri prihodnjih trgovinskih sporazumih pregledno;
75. poziva Komisijo, naj s sodelovanjem ustreznih deležnikov oblikuje in zagotovi posebno prilagojeno podporo za marginalizirana gospodinjstva in gospodinjstva z nizkimi dohodki ter skupine, kot so Romi, da bi jim zagotovili zdravo življenje ter dostop do osnovnih storitev in zdravih, čistih in naravnih virov, kot so zrak, voda, cenovno dostopna in sodobna energija ter zdrava prehrana, kar bi prispevalo tudi k doseganju 1., 10. in 15. cilja trajnostnega razvoja o odpravi revščine, zmanjšanju neenakosti ter spodbujanju miroljubnih in vključujočih družb;

76. ugotavlja – tako kot v agendi za trajnostni razvoj do leta 2030 – da so invalidi izpostavljeni zelo velikemu tveganju revščine, brez ustreznega dostopa do osnovnih pravic, kot so izobraževanje, zdravje in zaposlovanje;
77. meni, da pobude EU za načrtovanje trajnosti v prihodnosti ne smejo zanemariti širšega razmisleka o vlogi živali kot čutečih bitij in njihovega dobrega počutja, ki ga prevladujoči sistemi proizvodnje za potrošnjo pogosto zanikajo; poudarja, da mora EU čim prej izpolniti politične in zakonodajne vrzeli v zvezi z dobrim počutjem živali, kot to zahteva tudi vedno večje število evropskih državljanov;
78. poziva Komisijo, naj okrepi prizadevanja in financiranje za ozaveščanje, usmerjene izobraževalne kampanje ter povečanje zavez in ukrepov državljanov na področju trajnostnega razvoja;
79. poziva Komisijo in države članice, naj do leta 2020 prenehajo spodbujati biogoriva, pridobljena iz palmovega olja in soje, saj to povzroča krčenje gozdov in šotič; poleg tega poziva k uvedbi enotne sheme certificiranja za palmovo olje, ki vstopa na trg EU, ki bo zagotavljala družbeno odgovoren izvor palmovega olja;
80. odločno poziva Komisijo in države članice, naj si še bolj zavzeto prizadevajo sprejeti učinkovite ukrepe za odpravo slabe kakovosti zraka, zaradi katerega v EU vsako leto prežgodaj umre več kot 430 000 ljudi; poziva Komisijo, naj zagotovi izvrševanje nove in veljavne zakonodaje, pospeši pravne ukrepe proti državam članicam, ki ne spoštujejo zakonodaje o onesnaženosti zraka, in predlaga novo, učinkovito sektorsko zakonodajo za odpravo slabe kakovosti zunanjega zraka in različnih virov onesnaževanja, obravnava pa naj tudi emisije metana; poudarja, da je EU še vedno daleč od doseganja ravnih kakovosti zraka, ki so zanj določene, kljub temu da so precej nižje od tistih, ki jih je priporočila Svetovna zdravstvena organizacija;
81. ugotavlja, da se je Komisija lotila vprašanja slabe kakovosti zraka v Evropi in je začela nekatere postopke za ugotavljanje kršitev, zlasti zaradi ponavljajočih se preseganj mejnih vrednosti NO₂, določenih v Direktivi 2008/50/ES;
82. opozarja, da je zmanjšanje obremenitve s hrupom eno od meril kakovosti, ki do leta 2020 ne bodo doseženi; poudarja, da v EU zaradi koronarne srčne bolezni in kapi, povezanih z izpostavljenostjo hrupu, vsako leto prežgodaj umre vsaj deset tisoč ljudi in da je bila leta 2012 približno četrtnina prebivalstva v EU izpostavljena ravnemu hrupu, ki presegajo mejne vrednosti; poziva države članice, naj kot prednostno obravnavajo spremljanje ravni hrupa, da bi se zagotovilo spoštovanje mejnih vrednosti za zunanje in notranje okolje; poleg tega poziva k ukrepom proti obremenitvi s hrupom;
83. poudarja, da se po podatkih Komisije več kot 50 % žit v EU porabi za krmo živali; ugotavlja, da je Organizacija Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo opozorila, da bi nadaljnja poraba žit za živalsko krmo lahko ogrozila prehransko varnost, saj bi se zmanjšala količina žita, ki je na voljo za prehrano ljudi;
84. poudarja prispevek živinorejskega sektorja h gospodarstvu EU in trajnostnemu kmetijstvu, zlasti ob vključitvi v pridelovalne sisteme; opozarja na možnosti aktivnega upravljanja kroženja hranilnih snovi v živinorejskem sektorju, da bi se zmanjšali vplivi emisij CO₂, amoniaka in dušika na okolje; opozarja tudi na potencial celostnega kmetijstva, saj lahko prispeva k boljšemu delovanju kmetijskega ekosistema in k podnebnju prijaznemu kmetijstvu;

85. opozarja, da bi lahko ženske v kmetijstvu v državah v razvoju povečale pridelke kmetij za 20 do 30 %, če bi imele enak dostop do virov kot moški; poudarja, da bi lahko s tem pridelkom število stradajočih oseb na svetu zmanjšali za 12 do 17 %;
86. poudarja zlasti temeljno vlogo žensk na družinskih kmetijah, ki pomenijo glavno socialno-ekonomsko celico na podeželju, pri skrbi za pridelavo živil, ohranjanju tradicionalnega znanja in spretnosti, kulturni identiteti in varstvu okolja, ob upoštevanju, da se ženske na podeželju soočajo tudi z razlikami v plačah in pokojninah;
87. ker mora Komisija v skladu s sedmim okoljskim akcijskim programom izvesti presojo vpliva na okolje, ki ga ima potrošnja v Uniji v globalnem kontekstu; poudarja pozitiven vpliv, ki ga ima lahko trajnostni življenjski slog na zdravje ljudi in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov; opozarja Komisijo, da cilj trajnostnega razvoja št. 12.8 zahteva informiranje in ozaveščanje javnosti o trajnostnem razvoju in trajnostnih življenjskih stilih; zato Komisijo in države članice poziva, naj oblikujejo programe za večje osveščanje javnosti o vplivu različnih vrst porabe na človekovo zdravje, okolje, prehransko varnost in podnebne spremembe; poziva Komisijo, naj nemudoma objavi sporočilo o trajnostnem evropskem prehranskem sistemu;
88. ugotavlja, da morajo vlade, če želijo doseči cilj št. 12.8, zagotoviti, da bodo imeli vsi ljudje ustrezne informacije in znanje o trajnostnem razvoju in življenju v soglasju z naravo; zato Komisijo in države članice poziva, naj oblikujejo programe za večje osveščanje javnosti o vplivu obsega porabe na človekovo zdravje, okolje, prehransko varnost in podnebne spremembe;
89. poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo celovit okvir politike EU za globalne zdravstvene izzive, kot so HIV/aids, tuberkuloza, hepatitis C in protimikrobna odpornost, pri čemer naj upoštevajo različne razmere v državah članicah EU in njihovih sosednjih državah, v katerih je obremenjenost zaradi virusa HIV in multirezistentne tuberkuloze največja, ter posebne izzive, s katerimi se soočajo; poziva Komisijo in Svet, naj prevzameta odločno politično vlogo v dialogu z državami, kjer bolezni povzročajo veliko breme, vključno s sosednjimi državami v Afriki, vzhodni Evropi in osrednji Aziji, in tako zagotovita, da bodo vzpostavljeni načrti za trajnostni prehod na nacionalno financiranje, da bi bili programi za boj proti HIV in tuberkulozi po umiku podpore mednarodnih donatorjev učinkoviti in da bi se neprekinjeno izvajali in krepili, ter naj s temi državami še naprej tesno sodelujeta pri zagotavljanju, da prevzamejo odgovornost za odziv na HIV in tuberkulozo;
90. priznava učinkovitost predekspozicijske profilakse za preprečevanje virusa HIV/aidsa; poziva Komisijo in Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni, naj priznata, da za virus HIV/aids obstaja tudi preventivno zdravljenje;
91. priznava, da so spolno in reproduktivno zdravje in pravice glavno gonilo s potencialom za izkoreninjenje večdimenzionalne revščine in da bi jih bilo vedno treba priznati kot pogoj za zdravo življenje in enakost spolov; poudarja, da bi bilo treba temu področju nameniti več pozornosti, saj je na žalost še vedno obravnavano kot nišno vprašanje, čeprav je zelo pomembno za enakost spolov, osamosvajanje mladih, človeški razvoj in končno izkoreninjenje revščine; poudarja, da je to majhen napredek glede na prejšnje pristope EU, še vedno pa spolno in reproduktivno zdravje in pravice niso priznani kot glavno gonilo za doseganje trajnostnega razvoja; ugotavlja, da je stališče EU v zvezi s tem nedosledno, kot se kaže v tem svežnju: Komisija v sporočilu o Agendi 2030 priznava ukrepanje EU na tem področju le v zvezi z zdravjem, v sporočilu o soglasju pa

le v zvezi z enakostjo spolov; zato poziva Komisijo in države članice, naj od ZDA še naprej zahtevajo, naj razmisli o svojem stališču glede pravila o globalni prepovedi („global gag“);

92. poudarja, da je treba še naprej spodbujati zdravstvene raziskave, da bi razvili nove in izboljšane, dostopne, cenovno dostopne in primerne zdravstvene rešitve za HIV/aids, tuberkulozo in druge, z revščino povezane in zanemarjene bolezni, nastajajoče epidemije in protimikrobno odpornost;
93. poudarja, da kmetijski sektor EU že prispeva k trajnosti; ugotavlja pa, da je treba skupni kmetijski politiki omogočiti, da se bo lahko bolje spopadala s trenutnimi in prihodnjimi izzivi; poziva Komisijo, naj preuči, kako bi lahko skupna kmetijska politika in trajnostni sistemi kmetovanja najbolj prispevali k ciljem trajnostnega razvoja, s čimer bi zagotovili stabilno, varno in hranljivo hrano ter varovanje in pospeševanje naravnih virov ob hkratnem spopadanju s podnebnimi spremembami; poziva Komisijo, naj v okviru prihodnjega sporočila o skupni kmetijski politiki po letu 2020 pripravi predloge za nadaljnje izboljšanje učinkovitosti okoljskih ukrepov in zagotovi doseganje ciljev trajnostnega razvoja 2, 3, 6, 12, 13, 14 in 15; prav tako poziva Komisijo, naj spodbuja lokalno in ekološko pridelano hrano, ki ima majhen ogljični odtis ter majhen vpliv na zemljišča in porabo vode; poudarja pomen kmetijskih ekosistemov in trajnostnega gospodarjenja z gozdovi in zagotavljanja spodbud za trajnostno obnovo opuščenih kmetijskih površin; poudarja, da je treba zagotoviti, da bodo vse politike EU dejansko dosegle zastavljene cilje s strogim spoštovanjem in večjo skladnostjo med različnimi politikami; poudarja, da je to posebej pomembno zaradi trajnostnega upravljanja z naravnimi viri in s tem povezanimi instrumenti v okviru skupne kmetijske politike;
94. poziva Komisijo in države članice, naj spodbujajo kmetijsko-ekološko tranzicijo in čim bolj zmanjšajo uporabo pesticidov, škodljivih za zdravje in okolje, ter v okviru skupne kmetijske politike uvedejo ukrepe za zaščito in podporo ekološkega ter biodinamičnega kmetovanja;
95. poziva Komisijo in države članice, naj v najkrajšem možnem času preoblikujejo pravila EU v zvezi z odobritvijo pesticidov in določijo zavezujoče cilje za zmanjšanje njihove uporabe;
96. opozarja, da evropsko kmetijstvo zagotavlja na milijone delovnih mest na podeželju, in sicer v kmetijskem in drugih sektorjih, pri čemer zagotavlja oskrbo z živili, prehransko varnost in privlačnost podeželja kot prostora, kjer je mogoče živeti, delati in si odpočiti; nadalje poudarja, da pokrajine z veliko biotsko raznovrstnostjo in veliko naravno vrednostjo privabljajo ljudi na podeželje in podeželskim območjem prinašajo dodano vrednost; se zaveda velike vrednosti politike razvoja podeželja pri gradnji uspešnih, odpornih in dinamičnih podeželskih skupnosti in gospodarstev; poudarja, da je za uresničevanje tega bistven boljši dostop kmetov do virov;
97. poziva, naj se pri razvoju kmetijstva v ospredje postavi družinska kmetijska podjetja z boljšo uporabo evropskih skladov, kot je Evropski sklad za strateške naložbe (EFSD), pri tem pa posebno pozornost nameni malim in srednjim kmetijskim podjetjem, izmenjuje in prenaša izkušnje, izkorišča prednosti lokalnih in regionalnih vrednostnih in proizvodnih verig in regionalnega zaposlovanja ter bolj poudarja povezave s primestnimi območji in neposredno prodajo, kar se je v številnih delih EU izkazalo za uspešen model; meni, da je sposobnost kmetov, da s svojim delom ustvarijo pravičen dohodek, osnovni pogoj za trajnost evropskega kmetijstva in jamstvo za njihovo

blaginjo;

98. opozarja, da bi bilo treba zagotoviti ustrezne javne storitve, zlasti varstvo otrok in oskrbo starejših, saj so te storitve še posebej pomembne za ženske, ki imajo že od nekdaj pomembno vlogo pri skrbi za mlajše in starejše družinske člane;
99. poudarja pomembno vlogo tradicionalnega znanja in živil, zlasti v najbolj oddaljenih regijah ter v gorskih in prikrajšanih območjih EU, ter prispevek evropskih shem kakovosti, kot je zaščitena geografska označba, za lokalno gospodarstvo; želi spomniti na soglasno podporo Parlamenta razširitvi takšne zaščite na širši nabor regionalno proizvedenega blaga; v zvezi s tem poudarja tudi vlogo evropskih shem kakovosti (ZOP/ZGO/ZTP) pri nudenju in ohranjanju življenjskih pogojev na teh območjih; priznava, da so te sheme bolj poznane le v nekaterih državah članicah in poziva k ozaveščanju o njihovih prednostih v vsej Uniji;
100. poudarja prispevek sredozemskega gozda in kmetijsko-gozdarskega sistema dehesa, ki usklajeno združuje trajnostno in ekstenzivno živinorejo ter kmetijske in gozdarske dejavnosti, k ciljem ohranjanja in zagotavljanja trajnosti biotske raznovrstnosti, to pa z namenom priznanja in podpore v okviru skupne kmetijske politike;
101. poudarja pomen bioenergije za kmetije in biogospodarstvo ter objektov za proizvodnjo, skladiščenje in distribucijo energije iz obnovljivih virov ter njeno uporabo na kmetijah, saj z dodatnimi možnostmi za prihodek prispevajo k dohodkovni varnosti kmetov ter ustvarjajo in ohranjajo visokokakovostna delovna mesta na podeželju; poudarja, da je treba bioenergijo razvijati na trajnosten način in da ne sme ovirati proizvodnje živil in krme; poudarja, da bi bilo treba potrebe po energiji pokrivati s spodbujanjem uporabe odpadkov in stranskih proizvodov, ki jih ni mogoče uporabiti v drugih postopkih;
102. ugotavlja, da lahko gojenje stročnic z rotacijo prinese koristi za vse: za kmete, živali ter potrebe na področju biotske raznovrstnosti in podnebja; poziva Komisijo, naj pripravi beljakovinski načrt, ki bo vključeval stročnice v rotaciji;
103. meni, da je potreben nadaljnji napredek na področju preciznega kmetovanja, digitalizacije, racionalne uporabe energije, gojenja rastlin in vzreje živali ter vključevanja integriranega varstva rastlin pred škodljivimi organizmi, saj bo večja učinkovitost na podlagi ciljev trajnostnega razvoja in biotske raznovrstnosti prispevala k zmanjšanju potreb po zemljiščih in vplivov kmetijstva na okolje; meni, da bi uporaba biotske raznovrstnosti v korist kmetov lahko pomagala izboljšati dohodke, zdravje in rodovitnost tal, varovati rastline pred škodljivimi organizmi in izboljšati oprasevanje; zato poudarja pomen izboljšane regulativnega okvira, da se zagotovi pravočasen, učinkovit in uspešen postopek odločanja; poudarja, da bi te pametne rešitve morale spodbujati in podpirati pobude, prilagojene potrebam majhnih kmetij, da bi mogle tudi brez ekonomije obsega izkoristiti nove tehnologije;
104. meni, da je zelo pomembno ohraniti in razvijati zmogljivost tradicionalnih in lokalnih pasem, ob upoštevanju njihove sposobnosti prilagajanja značilnostim svojega domačega okolja, ter da je treba spoštovati pravico kmetov, da samostojno žlahtnijo rastline ter hranijo in si izmenjujejo semena različnih vrst in sort, da bi se zagotovila genska raznovrstnost kmetijstva; zavrača vse poskuse patentiranja življenja, rastlin in živali, genskega materiala ali osnovnih bioloških procesov, zlasti kadar gre za avtohtone seve, vrste in značilnosti;

105. poziva Komisijo, naj pripravi akcijski načrt in ustanovi skupino strokovnjakov ter si tako prizadeva za bolj trajnosten sistem celostnega upravljanja varstva rastlin; poudarja, da je potreben sistem zatiranja škodljivcev, pri katerem bi se izboljšala interakcija med prizadevanji pri gojenju rastlin, naravnimi sistemi zatiranja in uporabo pesticidov;
106. meni, da bi bilo treba spodbujati razpoložljivost širokopasovnih povezav in izboljšati storitve prevoza na podeželju, kar bi prispevalo k doseganju ciljev okoljske trajnosti in spodbujalo rast na podeželju, ki bi bila povsem trajnostna z okoljskega, ekonomskega in socialnega vidika;
107. poudarja, da je treba kulturo vključiti v ukrepe Komisije za zagotavljanje trajnosti in s tem jasno poudariti vlogo, ki jo ima kultura pri gospodarskem razvoju, ustvarjanju delovnih mest, spodbujanju demokracije, socialne pravičnosti in solidarnosti, spodbujanju kohezije, boju proti socialni izključenosti in revščini ter odpravi generacijskih in demografskih razlik; poziva Komisijo, naj kulturo vključi med cilje, opredelitve, orodja in merila za oceno svoje strategije na področju ciljev trajnostnega razvoja;
108. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.